

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

دانشکده معماری و شهرسازی

گروه شهرسازی

کارشناسی

کارگاه شهرسازی ۱

Urban Studio ۱

تعداد و نوع واحد: ۵ واحد (۱ نظری-۴ عملی)

مدرس: مژده جمشیدی (پژوهشگر دوره دکتری شهرسازی پردیس دانشگاه هنر تهران) نیم سال دوم ۱۳۹۹-۰۰

❖ آشنایی با درس

دانشجوی کارشناسی رشته شهرسازی به عنوان یکی از مهمترین و تأثیرگذارترین عضو خانواده طراحی و برنامه‌ریزی، باید توانایی و دانش نظری و عملی لازم برای انجام کار علمی و تخصصی شهرسازی را دارا باشد. در این راستا کارگاه‌های شهرسازی به موازات دروس نظری، به تأکید بر مراحل مختلف مطالعاتی شهری - اعم از برنامه‌ریزی و طراحی شهری - می‌پردازد. این مراحل، مجموعه‌ای از فعالیت‌های منسجم و صریحی را که در مباحث شهری مطرح می‌شود و حرکت از وضع موجود شهر را به وضع مطلوب آن ممکن می‌سازد، شامل می‌شود. کارگاه شهرسازی ۱ به عنوان اولین کارگاه شهرسازی، دانشجویان را در راستای آشنایی با مفاهیم پایه و ابعاد مختلف شهر سوق می‌دهد و آنها را با عوامل و عناصر سازنده فرآیند برنامه‌ریزی و طراحی شهری و نحوه بررسی و برداشت این عوامل در یک محدوده شهری و در قالب یک برنامه کارگاهی آشنا می‌سازد.

❖ هدف

هدف این کارگاه به کارگیری آموزه‌های نظری و عملی در مورد شناخت خواندن شهر و فضاهای شهری و افزایش توانایی دانشجویان در بیان تصویری آنها در غالب پروژه‌های مشخص از برداشت و شناخت شهر است. این امر نیازمند نقشه‌برداری، تصویرسازی، تهیه اسکیس و کروکی و استفاده از یادداشت‌های بصری است. علاوه بر آن دانشجویان با شیوه‌های ارائه کار و طرح-بندی و نیز کاربرد ابزار گرافیک، رنگ و علائم در مقیاس‌های متفاوت شهری (فضای شهری، محله، بخشی از شهر و شهر) آشنا خواهند شد. کار در این کارگاه با دست آزاد و برحسب استفاده از ابزار ترسیم دستی خواهد بود.

❖ سرفصل درسی مصوب وزارت علوم و فناوری

- نقشه خوانی (نقشه‌های سازمان نقشه‌برداری، مرکز اطلاعات جغرافیایی و ...)
- تلخیص، ساده کردن و به هنگام نمودن نقشه‌های شهری
- انطباق مقیاس با جزئیات نقشه‌های شهری
- تهیه یادداشت‌های بصری از یک فضای شهری
- کاربرد رنگ، بافت و استفاده از علائم گرافیک شهری در تهیه اطلاعات تصویری مربوط به شناخت شهر

— برداشت یک بافت شهری و تهیه اطلاعات تصویری (نقشه، کروکی، پرسپکتیو، عکس، تصاویر با دید هوایی، مقطع، نما، مقطع - پرسپکتیو و نما - پرسپکتیو) در جهت شناخت ویژگی‌های کالبدی، عملکردی، اجتماعی، محیطی

— آشنایی با گرافیک مناسب در تحلیل بافت شهری در مقیاسی محدود

— شیوه‌های ارائه کار و طرح‌بندی، انجام پروژه شناخت و برداشت از بافت شهری

❖ فعالیت‌های دانشجویی براساس سرفصل مصوب

سرفصل‌های فعالیت‌های مطرح شده در این درس با توجه به سرفصل تدوین شده وزارت علوم به شرح ذیل برای دانشجویان عبارت است از:

۱- مرحله اول: تعاریف کلی و آشنایی با مفاهیم مرتبط با شهر و فضای شهری

در این مرحله تعاریف و مفاهیم بنیادی مربوط به شهر و عناصر سازنده آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. تمرینات مطرح شده در این مرحله در راستای آشنایی با این مفاهیم ارائه می‌گردد که عبارتند از:

✓ آشنایی با اجزای و عناصر سازنده‌ی شهر

✓ آشنایی با ساختار، سازمان و استخوان‌بندی

✓ آشنایی با مفهوم محله

۲- مرحله دوم: برداشت، شناخت و تحلیل

در این مرحله یک بافت شهری توسط دانشجویان مورد برداشت و تحلیل قرار می‌گیرد. در این مرحله تمرینات عبارتند از:

✓ کاربرگ ۱: شناخت کلی شهر و حوزه نفوذ محله

✓ کاربرگ ۲: برداشت کالبدی محله

✓ کاربرگ ۳: برداشت کاربری اراضی محله

✓ کاربرگ ۴: برداشت حرکت و دسترسی محله

❖ تکنیک‌ها و نرم افزارهای مورد نیاز در این ترم

۱- تکنیک طراحی دست آزاد و راندو

۲- نرم افزارهای کامپیوتری: GIS، Photoshop، CAD

❖ روش ارزیابی

اسکیس های کلاسی	امتحان نهایی	تحويل نهایی	حضور و غیاب
*	*	*	*

❖ منابع

- فضاهای عموم و فضاهای شهری (دکتر علی مدنی پور)
- مبانی نظری و فرآیند طراحی شهری (دکتر پاکزاد)
- سیمای شهر (کونین لینچ)
- فرآیند طراحی شهری (دکتر بحرینی)
- کارگاه برنامه ریزی شهری (دکتر شیعه)
- مفاهیم پایه طراحی شهری (احسان دانشفر و مرتضی صدیق)

❖ شرح جلسات

جلسات	شرح جلسات
هفته اول	جلسه اول - آشنایی کلی با دانش شهرسازی و درس کارگاه شهرسازی ۱ - تعریف مختصری پیرامون فرآیند طرح درس در طول ترم جاری - تمرین ۱: شهر خود را بساز! سناریوی شهر و بازی Cities Skylines Deluxe Edition جلسه دوم - ژورژمان تمرین ۱
هفته دوم	جلسه سوم - تمرین شماره ۲ (بخش اول): اجزای سازنده شهرت را بگو و در نمودار بکش جلسه چهارم - ژورژمان تمرین ۲
هفته سوم	جلسه پنجم - تمرین شماره ۳: آشنایی با مفهوم سازمان دهی فضایی (سازمان / ساختار / استخوان بندی فضایی): استخوان بندی شهر اصفهان جلسه ششم - کرکسیون تمرین ۳
هفته چهارم	جلسه هفتم - ارائه ساختار شهر و تمرین شماره ۴: استخوان بندی منطقه - تحقیق پیرامون سند چشم انداز کشور، سند چشم انداز شهر، تیپ ۱۲، تیپ ۱۹، طرح های شهری اصفهان، انواع طرح های شهری - انتخاب محله مورد نظر جلسه هشتم

جلسات	شرح جلسات
	• ژورمان تمرین ۴ • بازدید از محله و پر کردن کاغذهای مسئله یابی • توضیح کاربرگ ۱
هفته پنجم	جلسه نهم • ارائه اسناد • کرکسیون کاربرگ ۱ جلسه دهم • آماده سازی کاربرگ ۱ • کارگاه آموزشی CAD و تهیه نقشه Base عکس هوایی و ...
هفته ششم	جلسه نهم • توضیح کاربرگ ۲ جلسه دهم • کرکسیون کاربرگ ۲
هفته هفتم	جلسه یازدهم • کرکسیون کاربرگ ۲ جلسه دوازدهم • کرکسیون کاربرگ ۲
هفته هشتم	جلسه سیزدهم • توضیح کاربرگ ۳ جلسه چهاردهم • کرکسیون کاربرگ ۳
هفته نهم	جلسه پانزدهم • کرکسیون کاربرگ ۳ جلسه شانزدهم • کارگاه آموزشی GIS
هفته دهم	جلسه هفدهم: • کرکسیون کاربرگ ۳ و فایل GIS جلسه هجدهم: • کرکسیون کاربرگ ۳ و فایل GIS
هفته یازدهم	جلسه نوزدهم • کرکسیون کاربرگ ۳ و فایل GIS جلسه بیستم: • کرکسیون کاربرگ ۳ و فایل GIS
هفته دوازدهم	جلسه بیست و یکم • تحویل موقت جلسه بیست و دوم • توضیح کاربرگ ۴
هفته سیزدهم	جلسه بیست و سوم • کرکسیون کاربرگ ۴

جلسات		شرح جلسات
هفته چهاردهم	جلسه بیست و چهارم	• کرکسیون کاربرگ ۴
	جلسه بیست و پنجم	• کرکسیون نهایی
هفته پانزدهم	جلسه بیست و ششم	• کرکسیون نهایی
	جلسه بیست و هفتم	آماده سازی برای تحویل نهایی
هفته شانزدهم	جلسه بیست و هشتم	آماده سازی برای تحویل نهایی
	جلسه بیست و نهم	آماده سازی برای تحویل نهایی
هفته هفدهم	جلسه سی ام	ژورمان نهایی